

חרכו קודם זמנו דין חמץ שנפסל מאכילת אדם קודם הפסח

פסחים כא ע"ב, "ומותר בהנאה... אפילו לאחר זמנו"; תוס' כאן ד"ה חרכו; תוס' הרא"ש ד"ה חרכו; בעל המאור ה ע"ב באלפס, "הא דאמרינן... ול"ש בהנאה שרי"; כתוב שם לראב"ד (שם); חידושי ר' דוד, וחידושי הר"ן (כאן); שפת אמת ד"ה בגמרא, עד "ומותר בהנאתו"

פסחים טו ע"ב, "הפת שעיפשה... הטמאה בפסח"; מה ע"ב, "ת"ר הפת שעיפשה... ואפילו שעה אחת", ושם "דתניא הפת שעיפשה... לישיבה בטלה"; מכילתא פ' בא פ"י ד"ה כי כל אוכל; חידושי ר' דוד, ור"ן שם; ריטב"א שם ד"ה דת"ר, וד"ה דהא

תוספתא ביצה פ"א ה"ה ופסחים פ"ג ה"ב; ירושלמי פסחים ב:ו, "מלוגמא שנסרחה" עד הסוף

רמב"ם הל' חמץ ומצה א:ב, ובראב"ד שם

רמב"ם הל' חמץ ומצה ד:ח-יב, ובהשגות הראב"ד שם

נפסל מאכילת אדם בשאר מאכלות אסורות

דברים יד:כא; עבודה זרה סז ע"ב, "והתניא אחד... עפרא בעלמא הוא" (סח ע"א); בכורות כג ע"ב, "גופא אמר... עפרא בעלמא הוא"

רמב"ם הל' שאר אבות הטומאה א:יג-יד; [תוס' בכורות שם ד"ה ואידך]

פסחים כד ע"ב, "אמר רבי אבהו... חי שהוא פטור"; רמב"ם הל' מאכלות אסורות יד:יא

פלתי יו"ד סי' פז ס"ק טו (ובעיקר מסקנתו, "עכ"פ הדבר מבואר... כדרך הנאתן"); חוות דעת ביאורים סי' קג ס"ק א

שו"ת נודע ביהודה קמא יו"ד סי' כו, "והנה פלוגתא זו... שאינו קרוי נבילה"

נפסל מאכילת אדם בטומאת אוכלין

משנה טהרות ח:ו; פירוש המשנה לרמב"ם שם; רמב"ם הל' טומאת אוכלין ב:יד, ובראב"ד שם; מאירי מה ע"ב ד"ה הפת שעיפשה; צל"ח פסחים טו ע"ב (סי' נ) ד"ה הפת שעיפשה

מקורות לעיון בשיטות הראשונים לגבי חמץ הנפסל מאכילת אדם

פרי מגדים אשל אברהם או"ח סי' תמב ס"ק יד, "והשתא קשה... לבער מדרבנן"

מקור חיים או"ח סי' תמב ס"ק ב [ס"ק ג] (לע"ב נוקלצ' צ' מאקומו, לע"ב)

משנה למלך הל' אבל פרק יד הל' כא, "ואף שאני... ליכא איסור הנאה"

נספח: חמץ נוקשה

המשנה מב ע"א; והגמ' שם מג ע"א, "מאן תנא... ש"מ נוקשה לר' אלעזר לית ליה"; רש"י מג ע"א ד"ה מאן; [תוס' שם ד"ה מאן, וד"ה נותנו]; המשנה מח ע"ב, והגמ' עליה

רי"ף יג ע"א בדפיו, "ת"ר... אפילו לרבנן לקי"; בעל המאור שם "וכתב הרי"ף... בין מלאו בין מכרת"; מלחמות שם "אבל כוף אזנך... וכן פסקו הגאונים ז"ל כר' יוחנן"; כתוב שם לראב"ד; מאירי פסחים מב ע"ב סוד"ה ואם אין בו, וד"ה ומתוך כך; ריטב"א פסחים מג ע"א